

Prædiken søndag seksagesima 2026

I den seneste tid har kirke- og trosliv fyldt en del i medierne. I Politiken kan man læse, at alle de seje er blevet kristne. Korte videoklip flourer på de store medieplatformes sociale medier med unge mennesker, der fortæller om deres forhold til tro og kirke.

Undersøgelser konkluderer, at unge mennesker er mere troende, end deres forældre. Det tyder på, at der er en længsel i tiden. En længsel efter det, som mennesker til alle tider har søgt mod. Den eksistentielle længsel, længslen efter harmoni i tilværelsen, efter sammenhæng i livet, efter kærlighed og et meningsfuldt liv er i grunden en længsel efter Gud.

Eller man kunne med fordel vende det om, sådan at menneskets længsel dybest set skal forstås som Guds vedvarende og utrættelige kalden på os. Sagt med en af de to lignelser, vi lige har hørt: Længslen er som det korn, manden lagde i jorden.

”Du har skabt os til dig, Herre, og vores hjerte er uroligt, indtil det finder hvile hos dig”, sådan formulerede kirkefaderen Augustin allerede i slutningen af 300-tallet længslen efter Gud i sine *Bekendelser*. Det urolige hjerte søger hvile hos sin oprindelse, sit udgangspunkt, hos Gud. Hvilen hos Gud er det, træ, som før var en længsel, så småt som et sennepsfrø. Det vokser af sig selv, uden at vi ved hvordan.

Den tyske sociolog Andreas Reckwitz taler om længslen gennem tab. Han mener, at erfaringer af tab dominerer vores tid. Erfaringen af, at det, man betragtede som en del af sig selv og sin verden, er forsvundet eller er ved at forsvinde.

Tab er klimaforandringer, der skaber oversvømmelser og tørke, sender folk på flugt og udrydder sjældne dyrearter. Krige og magtkampe medfører tab af tryghed i Europa. Vi taler om et dannelsesstab; at den demokratiske samtale har lidt et knæk med de sociale mediers ekkokamre. Vi har tabt den gode tone i debatten.

Og så har vi tabt ånden, derfor skal vi opruste åndeligt gennem en samtale om, hvilke værdier, det er, vi kæmper for. Værdier, som vi skal kæmpe for ikke at tabe i denne utrygge tid, hvor det ser ud som om, at vi er ved at tabe en vigtig historisk allieret.

Tabet er selvfølgelig ikke et nyt fænomen. Vi skal ikke læse langt i Bibelen, før vi finder fortællingen om menneskets allerførste tab: Det tabte paradys. Tab er et menneskeligt grundvilkår, for alt omkring os er forgængeligt. Alt bliver i sidste ende til intet. Man kan ikke leve et menneskeliv uden at opleve tab.

Selvom tabet på ingen måde er en nyhed, mener Reckwitz, at det er sværere at håndtere tab i vores tid, fordi der sideløbende med tabserfaringerne er et ideal om helt at udslette tabene. Der er et ønske om, at livet ikke længere skal være belastet af tab, men skal være uden smerte. Derfor arbejder videnskab/teknik, økonomi og stat hver på sin måde på at minimere tabene.

Vi får medicin og psykologhjælp, forsikring, folkepension, dagpenge, vækst. Men netop den ekstreme fremtids- og fremskridtsorientering fører til en forøgelse af den gennemlevede mængde af tab. Samfundet fungerer, som om det stadig tror på fremskridtet — på den nye teknologi og de nye reformer, på *udvikling* — alt imens det producerer erfaringer af tab, der ikke længere kan integreres i en historie om fremskridt. Mange af os er helt ved at miste troen på fremtiden.

Reckwitz' løsning er ikke at fortrænge tabene, men derimod at integrere dem i vores fortællinger. Han taler for et samfund, der orienterer sig mod det nye, og som opgiver illusionen om, at det nye nødvendigvis altid kun er godt eller dårligt. Hvor tabet ikke er en skandale, men noget, man øver sig i at tage med sig på vejen. Hvor man bevæger sig fremad i bevidstheden om, at det også altid er en bevægelse fremad mod nye tab.

Evangeliet handler om det, længslen efter tabet retter sig mod, det, der kan være svært at håbe på: det genoprettede tab. Det kristne håb bygger på, at Gud ved at lide det ultimative tab på korset har overvundet dét tab for os nemlig døden og adskillelsen fra Gud.

På den måde integrerer korset tabet i den kristne fortælling: Gud lider tabet, går ind i det, i stedet for at omgå det. Derfor er tabet ikke længere bare meningsløshed, men kan bæres i

håbet om, at Kristus gik i døden og opstod, for at døden aldrig skal have lov til at tage alt fra os.

Det betyder ikke, at døden ikke længere findes. Vi mister stadig. Vi sørger stadig. Vi dør stadig. Tabene eksisterer fortsat. Men i Kristus er døden gjort til en *overgang* og ikke en *afgrund*. I dét håb kan vi leve vores liv mod fremtiden i bevidstheden om, at det også er en bevægelse fremad mod nye tab og samtidig en bevægelse frem mod Guds rige, der vokser frem af sig selv og gør sig gældende i vores liv i glimt.

Og nu kommer vi så til dagens evangelium, som består af to korte lignelser, der hver især beskriver Guds riges vækst. Guds rige bryder frem automatisk, dvs. uafhængigt af vores kontrol. En mand går ud og sår, og det såede vokser frem, uden at han ved, hvordan. Selv det mindste lille sennepsfrø kan vokse sig stort nok til at skærme for alle himlens fugle helt uden vores indgriben.

Flere og flere detaljer ved vi i vores tid om alting, men hemmeligheden ved alting kender vi lige så lidt i dag som på Jesu tid. Det gælder hele tilværelsen. Det, vi forstår, hjælper os ikke, hvis der ikke var det, vi ikke forstår. Det, vi ved, bæres oppe af det, vi ikke ved. Det, vi udretter, beror på det, vi ikke udretter. Hver tid har sin overtro. Med Reckwitz hørte vi, at vor tids overtro er troen på, at det, vi selv kan udrette, udforske og beregne, planlægge og styre helt vil kunne befri os fra tab.

Dog er det vigtigste i vores liv, det, vi ikke selv gør eller kontrollerer og ikke selv ved, hvordan sker. Det er den gengældte forelskelse. Det er, at det netop var Elvin, som blev Asger og Victorias søn. Det er kornet, der vokser, uden vi ved, hvordan, ligesom barnet, der vokser i sin mors mave.

Det, vi forstår og kontrollerer i tilværelsen, hjælper os ikke, hvis ikke det var for det, vi ikke forstår og kontrollerer. Vi har del i Guds rige, når vi modtager det ligesom et lille barn, for Guds rige er deres, hørte vi ved Elvins dåb.

Guds rige er livet, som vi er skabt til at leve det. Det, er det, vi længes efter. Vores hjerte er uroligt, indtil det finder hvile hos dig. At leve, som vi er skabt til det, er at leve i bevidstheden om, at vi i alt, hvad vi gør, holdes oppe af det, vi ikke gør, og i alt hvad vi ved, bæres af det, vi ikke ved, hvordan sker.

Som da Elvin blev båret til døbefonten og fik forkyndt Guds løfte om evigt følgeskab alle dage indtil verdens ende. Han fik løftet om, at han favnes af Guds selvopofrende kærlighed. Et løfte, som vi aldrig kan bemægtige os eller gøre krav på, men kun tage imod. For Gud elsker os ikke for det, vi gør og er, men på trods af, at vi gør det, vi gør, og er dem, vi er.

Det sker altså uden, at vi kan gøre fra eller til. Det må vi have tillid til. Det eneste, vi mennesker kan fremskynde, er, at vores liv bliver til gavn for mennesker og selve livet. For menneskelivet med alle de gaver og de tab, der hører et menneskeliv til, er vores.

Så kan vi gøre os umage i livet for livets og for menneskers skyld, ikke for Guds riges skyld eller for at minimere antallet af tab. Så kan vi leve vores menneskeliv, som vi er skabt til at leve det båret af kærligheden fra den Gud, som led det ultimative tab for os.

Lov og tak og evig ære
være dig, vor Gud, Fader, Søn og Helligånd,
du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse nu og i al evighed. Amen.

Kirkebøn

Herre, vor Gud, himmelske far!

Vi takker dig for,
at du gennem din søn Jesus Kristus,
led det ultimative tab,
sådan at vi aldrig er overladt til os selv,
når vi føler os fejlslagne, fortabte og mislykkede,
men bæres af din selvopofrende kærlighed.

Vi beder dig for din kirke og os i den,
lad os aldrig bare samle os om os selv og det, vi kan og vil,

men altid huske på, at det er os du taler til og om.
Vi beder dig for alle mennesker i vort kongerige,
for Kong Frederik den Tiende, Dronning Mary, Kronprins Christian, Dronning Margrethe og
hele det kongelige hus
for vores regering, folketing og al øvrighed.
Giv dem, der skal styre,
visdom til at se, hvad det rigtige er
og vilje og kraft til at hindre det onde og fremme det gode.
Hold din beskærmende hånd over dem, som må flygte fra krig og naturkatastrofer
og dem, der må blive tilbage.
Vær med de døende, de sørgende og efterladte,
dem, som ingen ser og
dem, som har mistet troen på fremtiden.
Skænk os din tro og dit håb.
Før os med din nåde tilbage til dig,
når vi farer vild,
og vær du for os og vore døde
nu og i al evighed vor fred, lys og velsignelse. Amen.

Salmer: 557 – 441 – 7 – 313 – 156 – 720 – 412 v. 5-6 – 298